

Προλογικό

Τὸ τεύχος αὐτὸ τοῦ περιοδικοῦ *Θεολογία* (τόμος 88ος, τεύχος 2ο, Ἀπρίλιος - Ἰούνιος 2017), τὸ ὁποῖο ἐκδίδεται μετὰ ἀπὸ τὸ ἀφιερωματικὸ τεύχος μὲ τίτλο: «Χάρισμα καὶ Θεσμός Ι», *Θεολογία* 88, 1 (2017), ἐμπεριέχει ἄρθρα ποικίλης ὕλης θεολογικοῦ κυρίως –ἀλλὰ καὶ εὐρύτερου ἐπιστημονικοῦ– ἐνδιαφέροντος.

Συγκεκριμένα, ὁ Ὅμοτ. Καθηγητῆς Νικ. Ξεξάκης στὸ πρῶτο ἄρθρο τοῦ παρόντος τεύχους προτείνει τὴ διόρθωση τῆς φράσης «τὸν δὲ διάβολον καταργήσας» προκειμένου νὰ ἀποδίδεται ἀκριβέστερα τὸ θεολογικὸ τῆς νόημα. Ἀκολούθως ὁ Ὅμοτ. Καθηγητῆς Χρ. Οἰκονόμου παρουσιάζει στὴ μελέτη του μὲ τίτλο: «Τὸ γενέθλιον τῆς Θεοτόκου Μαρίας κατὰ τὸν Ἅγιο Νεόφυτο τὸν Ἐγκλειστο» τὸν πολὺ σημαντικὸ ρόλο τῆς Θεοτόκου στὴν ἱστορία τῆς Θείας Οἰκονομίας. Ἐπειτα ὁ καθηγητῆς Βασ. Τσίγκος στὴν ἐργασία του «Ἡ θεολογία τῆς περικωρήσεως στὴν περὶ Ἁγίας Τριάδος διδασκαλία τῶν Καλπαδοκῶν Πατέρων» πραγματεύεται διεξοδικὰ τὸ θεολογικὸ περιεχόμενον τῆς «περικωρήσεως» στὴν Τριαδολογία. Ἐν συνεχείᾳ ὁ Ἀναπλ. Καθηγητῆς Δημ. Μόσχος καταγράφει τὴ «διαμόρφωση τῆς νεκρώσιμης ἀκολουθίας κατὰ τοὺς λεγόμενους Σκοτεινοὺς Χρόνους στὴν Ἀνατολικὴ Μεσόγειο (6ος-7ος αἰ.)», βασιζόμενος σὲ ἀρχαῖες μαρτυρίες καὶ στὴν ὑμνογραφία. Ἐπεται ἡ μελέτη τοῦ Καθηγητῆ Η. Warnecke, ὁ ὁποῖος μετὰ ἀπὸ διεξοδικὴ ἔρευνα καταλήγει στὸ συμπέρασμα ὅτι ὁ τόπος τοῦ ναυαγίου τοῦ Ἀποστόλου Παύλου φαίνεται ὅτι ἦταν τὸ νησὶ τῆς Κεφαλονιάς.

Στὸ ἐπόμενο ἄρθρο τοῦ τεύχους ὁ ἀρχιμ. π. Ἀρίσταρχος Γκρέκας πραγματεύεται μὲ μεθοδικότητα τὶς ἔννοιες «εἰρήνη», «δικαιοσύνη», «καταλλαγή» σύμφωνα μὲ τὴν πατερικὴ Γραμματεία. Ἀκολουθεῖ ἡ μελέτη τοῦ Νικ. Τόμπρου μὲ τίτλο: «Ἰερά λείψανα στὴν ὑπηρεσία τῆς πολιτικῆς: Ἡ περίπτωση τῆς κάρας τοῦ ἀποστόλου Ἀνδρέα», στὴν ὁποία ὁ συγγραφέας διερευνᾷ τὸ ἐνδεχόμενον ἐπιπρόσθετον προεκτάσεων μέσω τῆς ἐπιστροφῆς λειψάνων ἐκ μέρους τῶν Ρωμαιοκαθολικῶν στοὺς Ὁρθοδόξους. Ἐν συνεχείᾳ δημοσιεύεται ἡ ἐπίκαιρη ἐργασία τοῦ ἀρχιμ. π. Νικοδήμου Φαρμάκη μὲ τίτλο: «Θεολογία τῆς Θρησκείας καὶ διαθρησκειακὸς διάλογος», στὴν ὁποία ἀναπτύσσεται τὸ πρόβλημα τοῦ

θεολογικοῦ διαλόγου καὶ διερευνῶνται οἱ μέθοδοι προσεγγίσεως τῶν θρησκευτῶν κατὰ τὸν R. Panikkar. Ἀκολουθῶς ὁ Γ. Ν. Λόης ἀναδεικνύει τὶς σχέσεις τοῦ Βυζαντίου μὲ τοὺς Σλάβους, παρουσιάζοντας τὴν ἴδρυσή τοῦ κράτους τῶν Ρώσ καὶ τὸν ἐκχριστιανισμό τῶν Ἀνατολικῶν Σλάβων κατὰ τὸν 9ο καὶ τὸν 10ο αἰῶνα. Τέλος ὁ Εὐτ. Καλογεράκης στὸ ἄρθρο του μὲ τίτλο: «Ἡ Ὁρθόδοξη διαχείριση τῆς θρησκευτικῆς ἑτερότητας» καταγράφει πῶς οἱ Πατέρες ἀντιμετώπισαν τοὺς ἄλλοθρήσκους.

Μετὰ ἀπὸ τὰ προαναφερθέντα ἄρθρα, στὰ «Ἰδιόμελα» οἱ Γ. Κωνσταντινίδης, Στ. Βασιλόπουλος καὶ Κ. Ἀσημακοπούλου πραγματεύονται τὸ θέμα: «Ἡ συνάντηση τῆς ὀρθόδοξης χριστιανικῆς παιδαγωγικῆς καὶ τῆς ἀνθρωπιστικῆς παιδαγωγικῆς στὴν παιδαγωγικὴ τοῦ Ἀλέξανδρου Κοσμοπούλου».

Τὸ τεῦχος ὀλοκληρώνεται μὲ τὶς καθιερωμένες μόνιμες στήλες του, στίς ὁποῖες ὁ ἀναγνώστης μπορεῖ νὰ ἐνημερωθεῖ γιὰ τὰ συμβαίνοντα στὸν ὀρθόδοξο καὶ διαχριστιανικὸ κόσμο, ἦτοι τὰ «Θεολογικὰ Χρονικά» πὸν περιλαμβάνουν ἀναφορὲς σὲ ἐπιστημονικὰ συνέδρια καὶ γεγονότα, τὰ «Περιοδικὰ Ἀνάλεκτα» στὰ ὁποῖα γίνεται ἐπισκόπηση διεθνῶν ἐπιστημονικῶν θεολογικῶν περιοδικῶν, τὸ «Βιβλιοστάσιον» ὅπου δημοσιεύονται βιβλιοκρισίες καὶ κριτικὲς παρουσιάσεις βιβλίων καὶ τὸ «Ἀναλόγιον» στὸ ὁποῖο καταγράφονται βιβλιογραφικὰ οἱ πρόσφατες θεολογικοῦ ἐνδιαφέροντος ἐκδόσεις.

Στὸ ἐπόμενο τεῦχος τῆς *Θεολογίας* 88,3 (2017) ἐπίκειται τὸ δεύτερο μέρος τοῦ ἀφιερώματος «Χάρισμα καὶ Θεσμός II», καθὼς δὲν κατέστη δυνατὴ ἡ ὀλοκλήρωση τοῦ ἀφιερώματος σὲ ἓνα μόνον τεῦχος λόγω τοῦ ἐντόνου ἐνδιαφέροντος πὸν ἐξεφράσθη μὲ τὴν ὑποβολὴ περισσοτέρων τοῦ προσδοκωμένου ἀριθμοῦ ἄρθρων.

Μὲ τὴν εὐκαιρίαν αὐτὴν, θὰ ἐπιθυμοῦσαμε νὰ εὐχαριστήσουμε θερμὰ ὅλους τοὺς συνεργάτες τοῦ περιοδικοῦ, τόσο τῶν ἀφιερωματικῶν τευχῶν ὅσο καὶ τῶν τευχῶν ποικίλης ὕλης, οἱ ὁποῖοι ὑποβάλλουν τὶς ἐπιστημονικὲς τους ἐργασίες προθύμως καὶ αὐτοβούλως, καὶ τοιουτοτρόπως τιμοῦν τὸ ἐπιστημονικὸ περιοδικὸ τῆς Ἱεραῆς Συνόδου τῆς καθ' Ἑλλάδα Ἐκκλησίας.

Ἀλέξανδρος Κατσιάρας